

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС

(вибіркова навчальна дисципліна)

Start-up економіка

Освітній ступінь Бакалавр

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Розробник: Юлія Самойлик, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, доктор економічних наук, професор

Полтава
2023-2024 н.р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Start-up економіка
Назва структурного підрозділу	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Мова викладання	державна
Контактні дані розробника	Викладач: Самойлик Юлія, доктор економічних наук, професор, Контакти: ауд. 473, навчальний корпус № 4, e-mail: iuliia.samoilyk@pdaa.edu.ua , https://www.pdau.edu.ua/people/samoilyk-yuliya-vasylivna
Рівень вищої освіти	бакалавр
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумовами для вивчення дисципліни «Start-up економіка» є базові знання з економіки. Вивчення курсу базується на законах України, указах Президента України, постановах Кабінету Міністрів України та інших нормативних актах та документах, які регулюють та впливають на економіку.

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: опанування знаннями та практичними навичками щодо генерування ідей для створення стартап-проектів, оцінювання їх економічної, соціальної та екологічної ефективності, розкриття потенціалу щодо участі у грантових проектах та пошуку інвестора.

Основні завдання навчальної дисципліни: розкрити сутність стартап економіки та принципів генерування ідей, сформувати навички щодо можливостей розвитку ідеї стартап проекту, моделювання бізнес-процесів щодо практичної реалізації стартапу, розуміння принципів інвестиційної привабливості проектів та роботи з венчурними фондами та основі фандрайзингу.

Компетенції:

загальні:

ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність, бути критичним і самокритичним).

ЗК 7. Здатність до адаптації, творчості, генерування ідей та дій у новій ситуації, формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Результати навчання:

РН 3. Виявляти навички самостійної і командної роботи, гнучкого, креативного та критичного мислення, відкритості до нових знань у дослідницькій діяльності та професійному спілкуванні.

РН 7. Демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішення фахових завдань.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Start-up економіка: поняття, еволюція, концепції

Основи економіки та передумови розвитку стартапів. Сутність дефініції «стартап». Підприємство як відкрита економічна система. Завдання підприємства як відкритої системи у ринкових умовах. Етапи розвитку підприємства у межах стратегічної моделі. Стадії розвитку стартапів.

Тема 2. Розроблення бізнес-ідей

Методи генерування ідей. Методи збору інформації. Класифікація інформації. Інформаційні фільтри, їх характеристика. Модель стратегічної інформації. Сутність ринку та його контрагентів. Первинні дослідження ринку. Вторинні дослідження ринку. Інформаційні фільтри. Методи фільтрування інформації.

Тема 3. Взаємозв'язок інноваційного підприємництва та Start-up економіки

Основні поняття інновацій. Класифікація інновацій. Економічні теорії інноваційного розвитку. Сучасні тенденції інноваційного розвитку економіки. Сутність інноваційних процесів. Основні етапи та фази інноваційного процесу. Моделі інноваційного процесу. Формування інноваційної політики підприємства. Прогнозування і планування інноваційної діяльності. Етапи розробки інновацій. Забезпечення конкурентоздатності підприємства за рахунок інноваційного розвитку.

Тема 4. Інноваційний контекст Start-up економіки

Особливості створення новацій і формування попиту на них. Поняття маркетингу інновацій. Маркетингова петля якості інновацій. Доцільність виробництва певного виду продукції. Формування попиту на інновації та засоби його відображення. Особливості створення новацій і формування попиту на них. Поняття маркетингу ін-новацій. Маркетингова петля якості інновацій. Доцільність виробництва певного виду продукції. Формування попиту на інновації та засоби його відображення. Техніко-технологічний стан підприємства та показники його оцінки. Напрямки технічного розвитку підприємства. Здатність підприємства до технологічних змін. Ефективність впровадження нової техніки та технології. Методичні основи оцінки інноваційного потенціалу підприємства. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності. Організаційні форми інтеграції науки та виробництва. Міжнародна науково-технічна кооперація в інноваційних процесах.

Тема 5. Формування цілей Start-up проектів

Визначення місії та візії стартапу. Образ, кредо, їх роль у формуванні місії. Ідентифікація потреби, яку вирішує стартап. Значення місії для підприємства. Основні аспекти, що мають відображення у місії підприємства. Чинники, що впливають на формування місії підприємства. Визначення цілей підприємства. Класифікація цілей підприємства. Чинники, що враховуються при формуванні цілей.

Характеристичні риси цілей підприємства. Групи цілей, передбачені місією (фінансові та стратегічні). Вимоги до цілей. Особливості відносин між цілями. Можливості розв'язання конфліктів цілей. Функції цілей.

Етапи процесу визначення цілей. “Дерево цілей”, вимоги до його побудови. Носії інтересів, що мають вплив на формування цілей підприємства.

Тема 6. Робота з командою під час реалізації Start-up проектів

Життєвий цикл стартапу. Підходи до формування команди. Мотивація персоналу. Розвиток команди. Ролі в команді. Організаційна (корпоративна) культура, чинники, що на неї впливають. Взаємозв'язок корпоративної культури, цілей та місії підприємства. Напрями аналізу внутрішнього середовища економічної системи.

Характерні можливі зміни економічної системи, що можуть бути закладеними у стратегічну модель. Чинники, що впливають на зміну організаційної структури підприємства. Проблеми формування організаційної культури підприємства. Завдання управління реалізацією стратегії.

Навчання персоналу, його ключові моменти. Альтернативна вартість, критерій Паретто-ефективності. Опір змінам: сутність, причини, методи боротьби.

Тема 7. Оцінювання зовнішнього середовища функціонування Start-up проектів

Поняття зовнішнього середовища. Чинники, що визначають складність зовнішнього середовища. Характеристика чинників мікросередовища. Характеристика чинників макросередовища. Найбільш поширені моделі зовнішнього середовища економічної системи. Етапи проведення аналізу зовнішнього середовища.

Схема аналізу зовнішнього середовища. Характеристика економічного механізму виникнення кризового стану. Сканування, його основні напрямки та інструментарій. Методичні матеріали для здійснення сканування. Моніторинг зовнішнього середовища.

Прогнозування зовнішнього середовища. PEST – аналіз. SWOT – аналіз. Метод “5×5”. Метод “Перелік з 4^х питань”.

Тема 8. Аналіз потенціалу реалізації Start-up проектів

Сутність потенціалу. Класифікація елементів потенціалу Start-up проектів. Принципи використання потенціалу. Класифікація внутрішньовиробничих резервів підприємства. Класифікація ресурсів підприємства. Характеристика ресурсів підприємства як сукупності можливостей досягнення цілей економічної системи. Методика оцінки потенціалу Start-up проектів. Ефект синергії

Тема 9. Джерела фінансування Start-up проектів та їх економічне обґрунтування

Сутність інвестицій. Види інвестицій. Джерела фінансування підприємницької діяльності. Особливості фінансування Start-up проектів. Механізм пошуку інвесторів для Start-up проектів. Складові елементи фінансової стратегії Start-up проектів. Фінансове планування. Лізингове фінансування та його особливості. Фінансове забезпечення науково-технологічних розробок. Венчурні фонди та основні напрями їх діяльності. Ангели інвестицій. Фандрайзинг. Краудфандинг.

Тема 10. Презентація Start-up проектів

Методи розроблення презентації. Основні принципи презентації Start-up проектів. Правила оформлення презентацій. Техніки публічних виступів. Лаконічність та вміння виділяти головні тези під час публічних виступів. Відмінності між презентаціями стартапів та інших проектів.

Оцінювання результатів навчання

ПРН	Форми контролю
РН 3. Виявляти навички самостійної і командної роботи, гнучкого, креативного та критичного мислення, відкритості до нових знань у дослідницькій діяльності та професійному спілкуванні.	<ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - тестовий поточний контроль; - виконання завдань самостійної роботи (підготовка статті, виступи, доповіді, презентації);
РН 7. Демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішення фахових завдань.	<ul style="list-style-type: none"> - розв'язування задач та ситуаційних завдань (кейсів); - залік.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Розподіл балів оцінювання знань з навчальної дисципліни
(денна форма навчання, підсумковий семестровий контроль – залік)

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом за темою
	Усне опитування	Тестовий поточний контроль	виконання завдань самостійної роботи (підготовка статті, виступи, доповіді, презентації);	розв'язування задач та ситуаційних завдань (кейсів)	
Тема 1. Start-up економіка: поняття, еволюція, концепції	3	1	3	3	10
Тема 2. Розроблення бізнес-ідей	3	1	3	3	10
Тема 3. Взаємозв'язок інноваційного підприємництва та Start-up економіки	3	1	3	3	10
Тема 4. Інноваційний контекст Start-up економіки	3	1	3	3	10
Тема 5. Формування цілей Start-up проектів	3	1	3	3	10
Тема 6. Робота з командою під час реалізації Start-up проектів	3	1	3	3	10
Тема 7. Оцінювання зовнішнього середовища функціонування Start-up проектів	3	1	3	3	10
Тема 8. Аналіз потенціалу реалізації Start-up проектів	3	1	3	3	10
Тема 9. Джерела фінансування Start-up проектів та їх економічне обґрунтування	3	1	3	3	10
Тема 10. Презентація Start-up проектів	3	1	3	3	10
Залік	-	-	-	-	-
<i>Всього балів</i>	30	10	30	30	100

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене при вивченні навчальної дисципліни (за потреби)

Доступ до мережі Інтернет, фліпчарт, мультимедійний проектор

Політика оцінювання
Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дедлайни та перекладання:

Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перекладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

Рекомендовані джерела інформації

1. Agriculture, value added. web-site. URL: <https://data.worldbank.org/indicator>
2. Global Organic Market Access (GOMA). A project of FAO, IFOAM and UNCTAD. web-site. URL: <http://www.goma-organic.org/about/project>
3. Globalization. Standford Eucyclopedia of Philosophy. веб-сайт. URL: <http://plato.stanford.edu/en-tres/globalization/>
4. KOF Globalisation Index. web-site. URL: <https://www.kof.ethz.ch/en/forecasts-and-indicators/indicators/kof-globalisation-index.html>
5. Major agribusiness website. <https://latifundist.com/rating>
6. The Global Competitiveness Report 2017–2018. 393 p. web-site. URL: <http://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf>
7. The global risks report 2018 web-site. URL: <https://www.weforum.org/reports/the-global-risks-report-2018>
8. U.S. department of agriculture. web-site. URL: <https://www.usda.gov>
9. Ukrainian Organic Business Directory / Органік Бізнес-довідник України – 2014. – 406 с. веб-сайт. URL: www.ukraine.fibl.org/index.php?id=ua-publications
10. Ukrstat / Economic Statistics / Economic activities / Agriculture, forestry and fishing households-households. Official site of the State Statistics Service of Ukraine. web-site. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
11. Understanding The WTO. What We Stand For. web-site. URL: https://www.COT.org/english/theCOT_e/whatis_e/what_stand_for_e.htm
12. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України (АРІФРУ) – (Stock market infrastructure development agency of Ukraine(SMIDA). web-site. URL: <https://smida.gov.ua/>
13. Аграрне інформаційне агентство. web-site. URL: <http://agravery.com/uk/posts/show/top-10-tovariv-agrarnogo-eksportu-z-ukraini-u-2017>
14. Аппело Ю. Стартап, скейлап, скрюап. 42 інструменти для прискорення Lean- та Agile-розвитку бізнесу. Фабула, 2021. 240 с.
15. Белські С. Плутанина посередині. Від стартапу - до успіху, як не схибити посеред шляху. ArtHuss, 2020. 416 с.
16. Бланк С., Дорф Б. Священна книга стартапера. Як збудувати успішну компанію. Київ : Наш формат, 2019. 512 с.
17. Вікі Т., Тома Д., Гонс Е. Корпоративний стартап. Альпіна Паблішер, 2021. 288 с.
18. Гільбо К. Стартап на \$100. Як перетворити хобі на бізнес. Київ : Наш формат, 2018. 264 с.
19. Голомб В. Прискорений стартап. Саміт-книга, 2020. 376 с.
20. Господарський кодекс України. Від 16 січня 2003 р. № 436-IV. З подальшими змінами // Відомості Верховної Ради (ВВР). 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. - Ст. 144.
21. Еннс Б. Книга Успіх без пітчінгу. Маніфест. ArtHuss, 2021. 128 с.
22. Закон України «Про інвестиційну діяльність»: Прийнятий ВР України 18 вересня 1991 р. – зі змінами та доповненнями станом на 06.11.2014. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

23. Закон України «Про інноваційну діяльність»: Прийнятий ВР України 04 липня 2002 р. – зі змінами та доповненнями станом на 05.12.2012. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
24. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»: Прийнятий ВР України 13 грудня 1991 р. – зі змінами та доповненнями станом на 17.05.2015. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>
25. Інформаційні ресурси: Інструменти для успішної кар'єри. URL: <https://www.mindtools.com>.
26. Олет Б. 24 кроки успішного стартапу. Київ : Книголав, 2019. 288 с.
27. Основні питання управління стартапами. URL: <http://startupmanagement.org>.
28. Остервальдер О., Пінье І. Створюємо бізнес-модель. Новаторські ідеї для всіх і кожного. Київ : Наш формат, 2017. 288 с.
29. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. веб-сайт. URL: <http://sfs.gov.ua/> (дата звернення: 19.03.2018).
30. Офіційний сайт Європейської Комісії. веб-сайт. URL: http://ec.europa.eu/taxation_customs/ (дата звернення: 19.03.2018).
31. Офіційний сайт Спілки виробників органічних сертифікованих продуктів. веб-сайт. URL: www.organicukraine.org.ua (дата звернення: 12.02.2018).
32. Офіційний сайт статистичної служби Європейського Союзу (EUROSTAT). веб-сайт. URL: <http://epp.enrostat.ec.europa.eu/portal/pageportal/eurostat/home/> (дата звернення: 19.03.2018).
33. Офіційний сайт ТОВ “Органік стандарт”. веб-сайт. URL: www.organicstandard.com.ua (дата звернення: 12.02.2018).
34. Офіційний сайт ВГО “Союз учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України”. веб-сайт. URL: <http://www.coop-union.org.ua> (дата звернення: 12.02.2018).
35. Портнягін Д. Трансформатор. Як створити власний бізнес і почати заробляти. Київ: Book Chef, 2018. 304 с.
36. Проєкт Є. Черняка Big money. URL: <https://www.youtube.com/channel/UCBXknSneBtw2iA8BQsXqiTw>
37. Стартап інкубатора YEP. URL: <http://www.yepworld.org>.
38. Стартап-екосистема України. URL: [Techecosystemguide і techukraine.org/ecosystem-map](http://techukraine.org/ecosystem-map).
39. Статистичні дані FAOSTAT. веб-сайт. URL: [http://faostat3.fao.org/ faostat-gateway/go/to/download/FB/FBS/E](http://faostat3.fao.org/faostat-gateway/go/to/download/FB/FBS/E)
40. Створення бізнес-моделей. URL: canvanizer.com.
41. Український фонд стартапів. URL: <https://usf.com.ua>.
42. Школа креативності Стенфордського університету. URL: <https://dschool.stanford.edu/resources>.